SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA JÁNA MAZÁKA,
predstavljeni 28. oktobra 2010[1]

1. S to tožbo[2], vloženo na podlagi člena 226 ES (postal člen 258 PDEU), Komisija Evropskih skupnosti zahteva, naj Sodišče ugotovi, da Republika Malta s tem, da ni razgradila protipožarnih sistemov in gasilnih aparatov, ki vsebujejo halon in se nanašajo na uporabo na ladjah, ki ni nujna, in teh halonov ni zbrala, ni izpolnila obveznosti iz členov 4(4)(v) in 16 Uredbe (ES) št. 2037/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2000 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč[3].

2. Republika Malta se je oprla na drugačno razlago upoštevnih določb Uredbe št. 2037/2000, predvsem besedila „nujna uporaba halona za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin“ iz Priloge VII k navedeni uredbi, in sklenila, da tožba Komisije ni utemeljena in jo je treba zavrniti.

Pravni okvir

3. Uredba št. 2037/2000 je sestavni del verige zaporednih uredb[4], s katerimi je Komisija izpolnila obveznosti na podlagi Dunajske konvencije o zaščiti ozonskega plašča[5] in Montrealskega protokola o snoveh, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč[6], katerih podpisnica je[7]. Kljub dejstvu, da navedena uredba ne

1 – Jezik izvirnika: francoščina.

2 – Glede predhodnega postopka zadostuje ugotovitev, da je potekal v skladu s členom 226 ES. Sodišču ni bil predložen noben argument, ki bi izpodbijal zakonitost te faze postopka.

3 – UL L 244, str. 1.

4 – Predhodnice Uredbe št. 2037/2000 so bile Uredba Sveta (EGS) št. 3322/88 z dne 14. oktobra 1988 o nekaterih klorofluorokarbonatih in halonih, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L 297, str. 1), Uredba Sveta (EGS) št. 594/91 z dne 4. marca 1991 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L 67, str. 1) in Uredba Sveta (ES) št. 3093/94 z dne 15. decembra 1994 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L 333, str. 1).

5 – UL L 1988, L 297, str. 10.

6 – UL L 1988, L 297, str. 21.

7 – Odločba Sveta z dne 14. oktobra 1988 o sklenitvi Dunajske konvencije o varstvu ozonskega plašča in Montrealskega protokola o substancah, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč (UL L 297, str. 8).

velja več, ker jo je 1. januarja 2010 razveljavila in nadomestila Uredba (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč[8], ostaja veljavna uredba v času nastanka dejstev za namene te zadeve.

4. Člen 4 Uredbe št. 2037/2000 z naslovom „Nadzor dajanja na trg in uporaba nadzorovanih snovi“ v odstavku 1 določa splošno prepoved dajanja na trg in uporabe nekaterih nadzorovanih snovi, med katerimi so haloni.

5. Člen 4(4) in (5) Uredbe št. 2037/2000 določa izjeme od zadevne prepovedi. Glede protipožarnih sistemov in gasilnih aparatov s halonom, ki nas zanimajo v tej zadevi, je v navedenem členu 4(4)(v) določena časovna izjema. Besedilo te določbe je:

„Razen za uporabe iz Priloge VII se protipožarni sistemi in gasilni aparati, ki vsebujejo halone, razgradijo pred 31. decembrom 2003 in haloni se zberejo v skladu s členom 16.“

6. V Prilogi VII k Uredbi št. 2037/2000 o nujni uporabi halona, ki odstopa od načela časovne omejitve izjem od splošne prepovedi dajanja na trg in uporabe halonov v protipožarnem sistemu in gasilnih aparatih je navedeno:

„Uporaba halona 1301:

[…]

– za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin v vojaškem, naftnem, plinskem in petrokemijskem sektorju, in v obstoječih tovornih ladjah,

[…]

Uporaba halona 2402 samo na Cipru, Češkem, v Estoniji, na Madžarskem, v Latviji, Litvi, Malti, na Poljskem, Slovaškem in v Sloveniji:

[…]

8 – UL L 286, str. 1.

– za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin v vojaškem, naftnem, plinskem in petrokemijskem sektorju, in v obstoječih tovornih ladjah,

[…]“

7. Člen 16(1) Uredbe št. 2037/2000 določa:

„Nadzorovane snovi, vsebovane v:

[…]

– protipožarnih sistemih in gasilnih aparatih,

se zajemajo za uničenje s tehnologijami, ki so jih odobrile pogodbenice, ali z drugo okoljsko sprejemljivo tehnologijo za uničenje, ali recikliranje, ali predelavo med servisiranjem in vzdrževanjem opreme, ali pred demontiranjem, ali odstranitvijo opreme.“

8. Člen 2 Akta o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah Pogodb, na katerih temelji Evropska unija[9] določa, da [so] „[o]d dne pristopa […] določbe izvirnih pogodb in aktov, ki so jih institucije in Evropska centralna banka sprejele pred pristopom, zavezujoče za nove države članice in se uporabljajo v teh državah pod pogoji, ki jih določajo omenjene pogodbe in ta akt“.

9. Glede na to, da navedeni akt o pogojih pristopa ni določil nobenih prehodnih ukrepov glede uporabe Uredbe št. 2037/2000 za Republiko Malto, obveznosti zanjo na podlagi navedene uredbe, med katerimi je tudi obveznost razgradnje protipožarnih sistemov in gasilnih aparatov, ki vsebujejo halone, in zbiranje halonov, učinkujejo s 1. majem 2004.

Presoja

10. Ta zadeva resda ni prva tožba Komisije, ki temelji na Uredbi št. 2037/2000[10], vendar

9 – UL L 2003, L 236, str. 33.

10 – Komisija je vložila skupno sedem tožb, ki temeljijo na Uredbi št. 2037/2000. Umaknila je dve od teh (sklepa predsednika Sodišča z dne 8. avgusta 2006 v zadevi Komisija proti Irski, C-425/05, in z dne 4. avgusta 2008 v zadevi Komisija proti Cipru, C-490/07), preostalih pet pa je bilo podlaga sodbam Sodišča (sodbe z dne 26. oktobra 2004 v zadevi Komisija proti Irski, C-406/03; z dne 7. julija 2005 v zadevi Komisija proti Italiji, C-214/04; z dne 14. julija 2005 v zadevi Komisija proti Italiji, C-79/05; z dne 14. decembra 2006 v zadevi Komisija proti Grčiji, C-390/05, in z dne 3. aprila 2008 v zadevi Komisija proti Belgiji, C-522/06).

je prva, ki zajema kršitev splošne prepovedi dajanja na trg in uporabe halonov, ki je določena v členu 4(1) Uredbe št. 2037/2000, natančneje obveznosti, da se v Republiki Malti pred 1. majem 2004 protipožarni sistemi in gasilni aparati, ki vsebujejo halone, razgradijo in haloni zberejo, kakor izhaja iz člena 4(4)(v) Uredbe št. 2037/2000.

11. Kot sem navedel že pri predstavitvi Uredbe št. 2037/2000, njen člen 4(4)(v) določa, v korist protipožarnih sistemov in gasilnih aparatov, ki vsebujejo halone, časovno omejeno izjemo od splošne prepovedi dajanja na trg in uporabe halonov. Vendar ta izjema določa, da se časovna omejitev ne uporablja v primerih, določenih v Prilogi VII k Uredbi št. 2037/2000. To pomeni, da je uporaba protipožarnih sistemov in gasilnih aparatov, ki vsebujejo halone, dovoljena celo po roku, ki je bil za Republiko Malto 1. maj 2004, če gre za nujno uporabo halona v smislu Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000.

12. V skladu z ustaljeno sodno prakso je v okviru postopka neizpolnitve Komisija pristojna, da ugotovi domnevno neizpolnitev in Sodišču predloži potrebne elemente, da prouči obstoj te neizpolnitve, ne da bi se Komisija lahko oprla na kakršnokoli domnevo[11]. Da bi Komisija s tožbo uspela, bi morala dokazati, prvič, da so bile ladje, ki so plule pod malteško zastavo po 1. maju 2004, opremljene s protipožarnimi sistemi in gasilnimi aparati, ki vsebujejo halone, in, drugič, da ni šlo za nujno uporabo v smislu Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000 – predvsem v smislu tretje alinee določb glede halona 1301 in tretje alinee halona 2402 Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000 – namenjeno zagotavljanju inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin v obstoječih tovornih ladjah.

11 – Glej zlasti sodbo z dne 10. junija 2010 v zadevi Komisija proti Portugalski (C-37/09, točka 28 in navedena sodna praksa).

13. Glede obstoja ladij, ki so plule pod malteško zastavo in so bile opremljene s protipožarnimi sistemi in gasilnimi aparati, ki vsebujejo halone, se Republika Malta in Komisija strinjata, da so bile ob poteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, naslovljenem na Republiko Malto, nekatere ladje, ki so plule pod malteško zastavo, opremljene s protipožarnimi sistemi in gasilnimi aparati, ki vsebujejo halone.

14. Stranki pa si nasprotujeta v tem, ali se uporaba halonov na teh ladjah lahko šteje za nenujno, kar bi pomenilo z zahtevami iz Uredbe št. 2037/2000 neusklajeno uporabo protipožarnega sistema in gasilnih aparatov, ki vsebujejo halone, na ladjah, ali pa je šlo za nujno uporabo halonov zaradi zagotavljanja inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin v smislu Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000, kar bi pomenilo usklajenost uporabe protipožarnih sistemov in gasilnih aparatov na ladjah z navedeno uredbo.

15. Glede obstoječih tovornih ladij Komisija meni, da sta od začetka veljavnosti Uredbe št. 2037/2000 dalje le dva položaja, ki bi ju lahko opredelili kot nujna za uporabo halonov „za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin“, in sicer, prvič, za zagotavljanje inertnosti tankerjev in, drugič, za zagotavljanje inertnosti strojev na ladji za avtomatsko včrpavanje in izčrpavanje moke. Komisija meni, da je zagotavljanje inertnosti v takih položajih nujno zaradi izognitve eksploziji na tankerjih, ki prevažajo surovo ali prečiščeno nafto, ali na ladjah, ki prevažajo moko zaradi akumulacije delcev prahu moke.

16. Republika Malta je navedla, da ni tako pri nekaterih ladjah, ki plujejo pod malteško zastavo in so opremljene s protipožarnimi sistemi in gasilnimi aparati, ki vsebujejo halone. Navaja pa, da gre pri zadevnih ladjah nenazadnje za uporabo halona „za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin“. Nikoli se ni strinjala z razlago besedila „nujna uporaba halona za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin, in v obstoječih tovornih ladjah“, ki jo je dala Komisija.

17. Republika Malta meni, da razlaga Komisije vsebuje samovoljno in neupravičeno omejitev področja uporabe tretje alinee, ki se nanaša na halon 1301, in tretje alinee, ki se nanaša na halon 2402, Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000. Uporabo halonov 1301 in 2402 v strojnih prostorih, v katerih so motorji

z notranjim izgorevanjem, kotli na mazut ali mazutne enote in generatorji, črpalni prostori za tovor in drugi podobni prostori na ladji, zgrajeni pred 1. oktobrom 1994, bi bilo po njenem mnenju prav tako treba šteti za nujno v smislu navedenih določb Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000. Republika Malta trdi, da gre pri vseh ladjah, ki plujejo pod malteško zastavo in so opremljene s protipožarnimi sistemi in gasilnimi aparati, ki vsebujejo halone, za uporabo, ki je v skladu s tako razlago.

18. Komisija se sklicuje na izraz „za zagotavljanje inertnosti“ iz sporne formulacije tretje alinee, ki se nanaša na halon 1301, in tretje alinee, ki se nanaša na halon 2402, Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000.

19. Komisija se sklicuje na definicijo pojma „zagotavljanje inertnosti“, ki ustreza besedilu „predhodna sprostitev halona zaradi nevarnosti požara ali eksplozije v zasedenih prostorih, ki so vnetljivi in nevarni in v katerih je njegova koncentracija previsoka, da bi prenesla izgorevanje“, in trdi, da se uporaba halonov 1301 in 2402 na tovornih ladjah lahko šteje za nujno uporabo le, če se uporabljajo v protipožarnih sistemih, vzpostavljenih za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin, kar pomeni, da se uporabljajo v sistemih, vzpostavljenih za sprostitev halona pred izgorevanjem ali eksplozijo v atmosferi, ki je sicer vnetljiva in eksplozivna, ali vzpostavljenih za preprečitev izgorevanja ali eksplozije. Vsak sistem za sprostitev halona zaradi odkritja požara naj bi bil gasilni sistem, in ne sistem za zagotavljanje inertnosti, zato ne spada v okvir nujne uporabe halona na tovornih ladjah.

20. Komisija trdi, da čeprav je v odgovoru na tožbo Republika Malta potrdila, da se uporaba halonov na ladjah, ki plujejo pod malteško zastavo, nanaša posebej na „zagotavljanje inertnosti“ zasedenih prostorov, naj bi na obrazloženo mnenje odgovorila, da je bil halon uporabljen kot sredstvo za „gasilni aparat“.

21. Republika Malta odgovarja, da je razlika med zagotavljanjem inertnosti in gašenjem, ki jo dela Komisija, umetno ustvarjena in nenaravna, saj je postopek gašenja v bistvenem zajet v postopku zagotavljanja inertnosti,

predvsem če se uporablja isto sredstvo. Zagotavljanje inertnosti je neizogibna in normalna posledica gašenja, če so uporabljeni haloni.

22. Iz vsega navedenega je razvidno, da je osnovno vprašanje, ali je Komisija zadostno pravno utemeljila, da nujna uporaba halona za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin na tovornih ladjah v smislu tretje alinee, ki se nanaša na halon 1301, in tretje alinee, ki se nanaša na halon 2402, Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000, zadeva le zagotavljanje inertnosti tankerjev in zagotavljanje inertnosti strojev na ladji za avtomatsko včrpavanje in izčrpavanje moke in da, v nasprotju z uporabo sistema zagotavljanja inertnosti, uporaba sistema gašenja ni zajeta v področje uporabe navedenih določb. Če bi bilo tako, bi to pomenilo, da je Republika Malta odgovorna za očitano ji neizpolnitev, saj je tudi sama priznala, da so med ladjami, ki plujejo pod malteško zastavo in so opremljene s protipožarnimi sistemi in gasilnimi aparati, ki vsebujejo halone, tovorne ladje, ki niso tankerji in ne uporabljajo halona za zagotavljanje inertnosti strojev na ladji za avtomatsko včrpavanje in izčrpavanje moke.

23. Ugotoviti je treba, da se pristop Komisije glede formulacije „nujna uporaba halona za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin na obstoječih tovornih ladjah“ ni spremenil, odkar velja Uredba št. 2037/2000. To pa še ne pomeni, da je stališče Komisije pravilno.

24. V podporo svoji razlagi besedila „nujna uporaba halona za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin na obstoječih tovornih ladjah“ Komisija navaja prakso, ki se upošteva v sektorju tovornih ladij, v skladu s katero se halon ne uporablja na tovornih ladjah za zagotavljanje inertnosti, razen v dveh posebnih primerih, in sicer za zagotavljanje inertnosti tankerjev in za zagotavljanje inertnosti strojev na ladji za avtomatsko včrpavanje in izčrpavanje moke.

25. Nenazadnje je treba ugotoviti, da Komisija ni predložila niti najmanjšega dokaza, na primer statističnih podatkov ali izvedenskih mnenj, o tem, da je položaj v sektorju tovornih ladij dejansko tak. Zadovoljila se je izključno z navajanjem prakse, ki se upošteva v sektorju tovornih ladij, ne da bi pojasnila,

kako je proučila obstoj take prakse in v katerih državah članicah[12].

26. Sodišče bi moralo imeti tehnično znanje, ki pa ga nima, da bi se opredelilo, prvič, glede utemeljenosti trditve Komisije, da se halon na obstoječih tovornih ladjah uporablja za zagotavljanje inertnosti v zasedenih prostorih, v katerih bi se lahko sprostila vnetljiva tekočina in/ali plin le na tankerjih in tovornih ladjah, opremljenih s stroji za avtomatsko včrpavanje in izčrpavanje moke, in, drugič, glede trditve, da sistemi gašenja ne spadajo na področje uporabe tretje alinee, ki se nanaša na halon 1301, in tretje alinee, ki se nanaša na halon 2402, Priloge VII k Uredbi št. 2037/2000[13].

27. Menim, da zaradi neobstoja tehničnih dokazov s strani Komisije Sodišče ne bi smelo zavzeti stališča o njeni trditvi, toliko bolj, ker obramba zadevne države članice temelji na bolj tehničnih kot pravnih argumentih.

28. Vsebina dokumentacije, predložene Sodišču, torej ne omogoča presoje, ali je tožba Komisije utemeljena.

29. To pomeni, da Komisija ni izpolnila svojih obveznosti glede dokazov in torej ni dokazala neizpolnitve, ki jo očita Republiki Malti.

30. Glede na vse navedeno menim, da je treba tožbo Komisije zavrniti.

12 – V zvezi s tem je treba priznati nekaj pomena argumentu Republike Malte, da čeprav je Komisija podala empirične dokaze, da „velika večina“ tovornih ladij uporablja izključno halon v dveh omenjenih primerih, to še ne pomeni, da sporno besedilo iz Priloge VII zajema le navedene položaje.

13 – V zvezi s tem dodajam, da tudi če ima zadevni sodnik potrebno tehnično znanje, kar ni nemogoče, ga ne more uporabiti, da bi se opredelil o zadevi, ker je njegova vloga soditi v zadevah z uporabo pravnega znanja, in ne z morebitnim tehničnim poznavanjem področja, s katerim je povezan predmet spora.

Predlog

31. Zato predlagam Sodišču, naj odloči:

1. Tožba se zavrne.

2. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov.